

Ο ΔΑΙΜΩΝ.

Διήγημα ὑπὸ **Ι. Ι. ΚΡΑΣΣΕΒΣΚΥ.**

(συνέχεια.)

— „Αυτοῦμαι πολὺ ὅτι ἀναγκάζομαι νὰ σᾶς ἐνοχλήσω μὲ μίαν παρατήρησιν“, εἶπεν ὁ κόμης ὅστις ἐπεθύμει ἀντὶ πάσης θυσίας νὰ ἐπιμηκύνῃ τὴν συνδιάλεξιν. „Καὶ ἡμεῖς, οἵτινες ἀγαπῶμεν τόσον πολὺ τὴν φύσιν, τὴν τε ἐξημερωμένην καὶ τὴν ἀγρίαν, θέτομεν τὴν τοπιογραφίαν ἐν λίαν ταπεινῇ μοίρᾳ μεταξὺ τῶν ἔργων τῆς τέχνης.“

„Αὐτὸ εἶνε ἀληθές“ ἀπήντησεν ἡ Μις Ῥόζα, „ἐν τούτοις ὅμως πρέπει νὰ ὑπάρχῃ τι καὶ διὰ τὰ ἀσθενέστερα καὶ ὀλιγώτερον εὐφυῆ πνεύματα. Ὁ μὴ δυνάμενος νὰ μεταρσιωθῇ εἰς τὸ ἀνθρώπινον δῶμα, ἀρκεῖται εἰς μίαν κατερριμένην δρῦν ἢ εἰς τὸ εἰδύλλιον νεαρᾶς τινος λόχμης. . . . Ὁ Θεὸς προϋνόησε, διὰ πᾶσαν ὀρεξίν, διὰ πᾶσαν ἀνάγκην τῆς ψυχῆς νὰ παράσχῃ τὴν ἀρμόζουσαν τροφήν. . .“

Ἀφοῦ τοιουτοτρόπως ἡ Ἀγγλὶς συγκατέταξεν ἐαυτὴν μετριοφρόνως εἰς τὰ ἀσθενέστερα καὶ ὀλιγώτερον εὐφυῆ πνεύματα, ἤρχισε ταπεινότερᾳ τῇ φωνῇ νὰ διαλέγεται μετὰ τοῦ Ἀδριανοῦ, ὅπως μὴ ἀναγκασθῇ ν' ἀσχολῆται ἐπὶ μακρότερον μὲ τὸν ἐνοχλητικὸν κόμητα. Ὁ Μαριᾶνος ἐσιώπησε καὶ χωρὶς νὰ φανερῶσιν οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην δυσἀρέσκειαν ἤρχισε νὰ παίξῃ τὸ πρόσωπον τοῦ ξενοδόχου, ὑπηρετῶν τὴν δεσποινίδα Ῥόζαν καὶ τὴν κυρίαν Τρελλάβνεϋ καὶ προσφέρων αὐταῖς τὰ φαγητά.

Ὁ καθηγητὴς ὠμίλει περὶ προσεχοῦς ἐπιστροφῆς εἰς Σορρέντον.

— „Καὶ ἐγὼ παραιτοῦμαι τῆς Πομπηίας καὶ τῶν θελγῆτρων τῆς“ εἶπεν ἡ Μις Ῥόζα. „Τὰ ἐν αὐτῇ θεάματα ἔχουσι μᾶλλον διὰ τοὺς ἀρχαιολόγους ἀξίαν ἢ διὰ καλλιτέχνας. Σωροὶ τέφρας καὶ λόφοι ἐκ χωμάτων ἀπ' ἐδῶ, κατὰ ξηρὰ δενδρύλλια ἀπ' ἐκεῖ, καὶ πέρα μακρὰν ὁ σκοτεινὸς Βεζούβιος, ἔστις τὴν ἡμέραν φαίνεται ὅλως σκυθρωπὸς καὶ ἀμορφος. . .“

— „Τὰ περίχωρα τοῦ Σορρέντου παρέχουσιν ἐξ ἅπαντος τὰς καλλιτέρας ὑποθέσεις διὰ τὴν τέχνην. Εἶναι θεατικώτατα“ εἶπεν ὁ Ἀδριανός.

— „Καὶ ὁ δρόμος πρὸς τὸ Καστελλαμάρε; Εἰμπορεῖ νὰ ὑπάρξῃ τι ὠραιότερον;“ παρετήρησεν ἡ Μις Ῥόζα.

„Ἄλλως τε ὅταν ἐξάντληθῇ τὸ Σορρέντον“ εἶπεν ὁ Μαριᾶνος „μὰς μένει ἡ νῆσος Κάπρι μὲ τὰς φάραγγάς τῆς, τὰς πριονωτάς ἀκρωρείας τῆς, τοὺς βράχους καὶ τὴν περικυκλοῦσαν αὐτὴν θάλασσαν. Μεταβαίνομεν ἀμέσως ἐκεῖ, ἀφοῦ μάλιστα ὁ φίλτατος Ἀδριανὸς χρειάζεται τὴν νῆσον ταύτην ὡς ἀντικείμενον μελέτης.“

— „Ἄν καὶ ἐπεσκεφθῇ ἤδη τὴν νῆσον ταύτην, οὐχ ἦττον ὅμως δὲν θὰ ἀπέστεργον τὴν ἐπανάληψιν τῆς ἐκείσε ἐκδρομῆς, ἐτι δὲ καὶ μακροτέραν ἐκεῖ διατριβὴν. . . . Ὁ δὲ καθηγητής;“ ἠρώτησεν ὁ ποιητὴς ἀποστραφεὶς πρὸς τὸν σιωπῶντα Σενούταν.

— „Ἐγώ; Ἐσκοποῦν ν' ἀναγνώσω ἐκεῖ τὸν Τάικτον καὶ τὸν Σουητῶνιον“ εἶπεν ὁ γηραιὸς καθηγητὴς μετὰ τινος μειδιάματος, „ἀλλ' ἐπεθύμουν νὰ περαιωθῶ ἐκεῖσε ἀπ' εὐθείας ἐκ Νεαπόλεως.“

„Ἄς ἀναχωρήσωμεν ὁμοῦ ἐκ Σορρέντου, εἶπεν ὁ Ἀδριανός, διότι ἐκεῖ ἔχω τὸν Τάικτόν σου. . . .“ Ἡ Ἀγγλὶς ἐσιώπα, καὶ ἐνῶ κατὰ τὸ φαινόμενον ἡσυχολεῖτο μὲ τὰ ἐπιδόρπια, οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς ἴσαν προσηλωμένοι εἰς τὸν ποιητὴν, ὅστις παρὰ τὴν συνήθειάν του παρετήρει αὐτὴν ὡς

μαγευμένος, οὕτως ὥστε ἡ Μις Ῥόζα φοβουμένη μήπως ἐκτεθῇ εἰς τὰ ὄμματα τῶν ἄλλων, ἀπέστρεψεν ἐπὶ τέλος τὸ βλέμμα ἀπὸ τοῦ Ἀδριανοῦ καὶ ἠγέρθη ἀπὸ τῆς τραπέζης. Ἐκ τούτου ὅμως οὐδαμῶς ἠλαττώθη ἡ πρὸς τὸν Ἀδριανὸν φιλοφροσύνη τῆς, διότι οὐδὲν ἄλλο βεβαίως ἠδύνατο νὰ τῷ μεμψθῇ ἢ ὑπερβολὴν τινὰ ἀφελείας. Ἐτεινεν αὐτῷ μειδιῶσα τὴν χεῖρα, ὑπέκλινεν ὀλίγον τὴν κεφαλὴν πρὸς τοὺς λοιποὺς συνδαιτυμόνας καὶ ἀπῆλθεν. Ἡ κυρία Τρελλάβνεϋ ἐμάζευσε τὰ λευκώματα, τοὺς πιλίσκους, τὰς θολίας καὶ τᾶλλα σκεύη καὶ ἠκολούθησεν αὐτὴν. Οἱ ἡμέτεροι ὁδοιπόροι ἐπέστρεψαν εἰς τὴν κατοικίαν των. Ἐνῶ διήρχοντο διὰ τοῦ διαδρόμου, τὸ πρόσωπον τοῦ Ἀδριανοῦ εἶχε γεῖνη ἤδη σκυθρωπὸν.

— „Σήμερον ὅμως τῇ ἀληθείᾳ ἦσο πολὺ φιλόφρων καὶ περιποιητικὸς πρὸς τὴν Ἀγγλίδα“ εἶπεν ὁ Μαριᾶνος εἰσερχόμενος μετ' αὐτοῦ εἰς τὸ δωμάτιον. „παρατηρῶ μετ' εὐχαριστήσεως ὅτι διορθοῦσαι!“

— „Οὐδαμῶς!“ ἀνεφώνησεν ὁ Ἀδριανός. „Εἶνε μὲν ἀληθές, ὅτι αἰσθάνομαι πρὸς αὐτὴν ἰδιαιτερόν τι αἶσθημα. . . . Ἡ Μις Ῥόζα, ἥτις ἄλλως οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην ἔχει ὁμοιότητα πρὸς ἑτερόν τι κοράσιον, ὅπερ ἄλλοτε ἠγάπησα, ἀνακαινίζει ἐν ἐμοὶ μόνον τὴν ἀνάμνησιν ἐκείνης· μοὶ εἶνε διὰ τοῦτο μόνον ἀγαπητὴ καὶ προσφιλέ, διότι μοὶ ὑπενθυμίζει ἐκείνην. Τίني τρόπῳ; Καὶ ἐγὼ ἀγνοῶ, οὐχ ἦττον ὅμως βέβαιον εἶνε, ὅτι καθήμενος παρ' αὐτῇ, διαλεγόμενος μετ' αὐτῆς, πάντοτε ἐκείνην φαντάζομαι, ἐκείνην μόνην ποθῶ.“

— „Ἡ συνείδησις ἀφυπνίσθη“ εἶπεν ὁ κόμης γελῶν.

— „Ἄλλως τε“ προσέθηκεν ὁ ποιητής, „καὶ ἐγὼ αὐτὸς ἀγνοῶ, τί ἀκριβῶς αἰσθάνομαι. Ἀπὸ τῆς ἀναχωρήσεως τῆς μητρὸς μου, ὁ νοῦς μου εἶνε πάντοτε εἰς τὴν πατρίδα, ἐν τῇ ἡμέρᾳ πατρικῇ ἐστὶ. Ἐπεθύμουν μόνον ἐκεῖ νὰ ἦμαι.“

— „Καὶ τὸ ποίημα; καὶ ἡ Ἀνατολή;“ ἠρώτησεν ὁ κόμης.

— „Τὸ ποίημα θὰ ὑπερισχύσῃ“ εἶπεν ὁ Ἀδριανός. „Εἶνε μόνον ἡ ἀνθρωπίνῃ ἀδυναμίᾳ, ἥτις ἐπιθυμεῖ. . .“

— „Ἴσως σωτήριόν τι ἐνστικτόν“, προσέθηκεν ὁ Σενούτας. „Τίς οἶδε, ἂν τὸ πνεῦμά σου δὲν ἀπαιτεῖ τὴν ἐπιστροφὴν εἰς τὸν πατρικὸν οἶκον;“

— „Ὅχι, εἶνε καθαρὸς πειρασμός“ ἀπήντησεν ὁ ποιητής. „Τὸ ποίημα ἔχει ἐκδροὺς, φθονεροὺς ἀντιπάλους, οἵτινες προσπαθοῦσι νὰ τὸ φονεύσωσιν ἐν ἐμοί. Τοὺς αἰσθάνομαι καὶ πρέπει νὰ ἀμυνθῶ. Οἱ πάντων φοβερώτατοι εἶναι ἡ ὀκνηρία καὶ ἡ σωματικὴ ἐξάντλησις. . . . Ἐρχονται στιγμαί, καθ' ἃς μοὶ ζωγραφοῦσι πρὸ τῶν ὀμμάτων μου μὲ θαυμασία χρώματα τὴν ἡρεμὸν οἰκογενειακὴν εὐτυχίαν, τὴν ἡσυχίαν, τὴν γλυκεῖαν ἀνάπαυσιν ὑπὸ τὴν σκιάν χλοερῶν δένδρων, παρὰ τῷ πλευρῷ τῆς ἐρωμένης!! Ἄν ὑπέκυπτον εἰς τὸν πειρασμὸν τοῦτον, θὰ κατεστρεφόμην!“

— „Καὶ θὰ ἐπώλεις τὴν ἀθανασίαν δι' ἐν πινάκιον φακῆς, ἐν τῷ χωρίῳ, ὑπὸ τὸ ἄσμα τῆς ἀηδονῆς!“ εἶπεν ὁ κόμης.

— „Τὴν ἀθανασίαν;“ ἀπήντησεν ὁ Ἀδριανός γελῶν. „Δὲν πρόκειται περὶ τῆς ἀθανασίας, ἀλλὰ περὶ τῆς ἐκπληρώσεως τῆς ἀποστολῆς μου, ἵνα μὴ γείνω ἀποστάτης τοῦ ἐν τοῖς σπαργάνοις ἐτι δοθέντος μοι ἱεροῦ ἀξιώματος. . .“

Ὁ καθηγητὴς προσητένιζε σχεδὸν ἐν ἐκστάσει τὸν μαθητὴν, ἐνῶ ἐπὶ τοῦ προσώπου τοῦ κόμητος ἀπετυποῦτο ἡ

ἐνδύμυχος εἰρωνεία . . . Με τὸ ὄπλον τοῦτο ἡγωνίζετο ὁ κόμης πρὸς τὴν ἐντύπωσιν, ἣν προὔξενει καὶ εἰς αὐτὸν ὁ ποιητής, καὶ εἰς τὴν ὁποίαν δὲν ἠδύνατο σχεδὸν νὰ ἀντιστῇ. Ὅλοι ἡσθάνοντο κάματον, ὁ δὲ Ἀδριανὸς πρῶτος ἐξέφρασε τὴν ἐπιθυμίαν νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸ δωμάτιόν του ὅπως ἀναπαυθῇ. Ὁ καθηγητὴς παρεκίνησεν αὐτὸν πρὸς τοῦτο, εἶτα δὲ ἐξελθὼν μόνος εἰς τὸν ἐξώστην ἀπήγγειλε ταπεινῇ τῇ φωνῇ τὸ τοῦ Ὁρατίου:

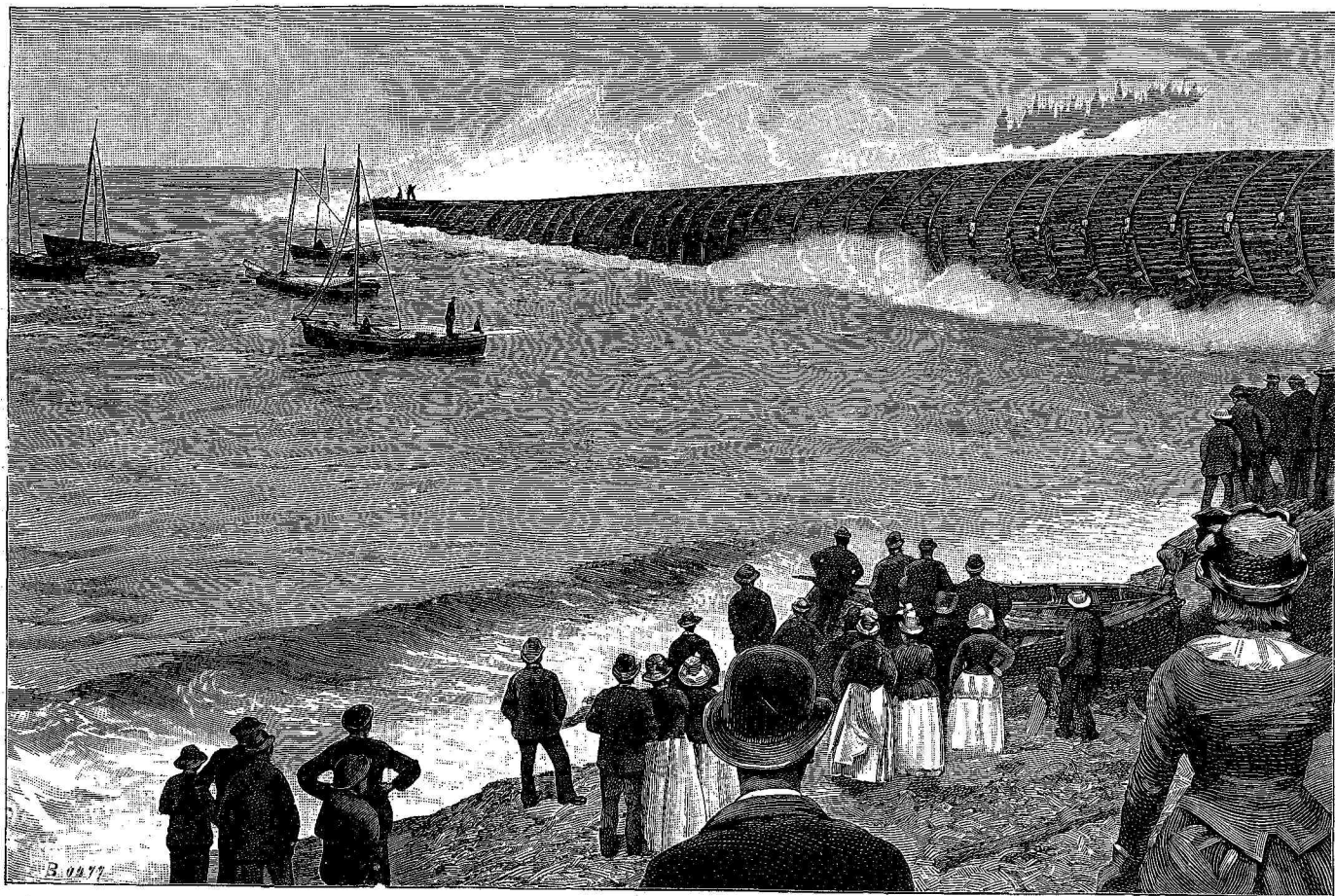
Nox erat et coelo fulgebat luna sereno
Inter minora sidera.

(Ἦτο νύξ καὶ ἀνὰ τὸν αἴθριον οὐρανὸν ἔφεγγεν ἡ σελήνη
μεταξὺ τῶν μικροτέρων ἀστρῶν.)

νὸς δὲν εἶνε ἐκ τῶν συνήθων ἀνθρώπων. Δὲν δύναται νὰ μετρηθῇ μὲ τὸ αὐτὸ μέτρον, ὡς ἄλλοι ἄνθρωποι.“

— „Ἀλλ’ ὅστις τὸν ἀγαπᾷ, πρέπει νὰ προσπαθῇ πάντοτε νὰ τὸν τραβᾷ, οὕτως εἰπεῖν, κάτω πρὸς τὴν γῆν.“

— „Ἀμφιβάλλω, ἀν αὐτὸ εἶνε δυνατόν“, εἶπεν ὁ Σενούτας ἡσύχως. „Γνωρίζω αὐτὸν ἐκ τῆς παιδικῆς του ἡλικίας. Εἶνε φύσις, ἥτις δυσκόλως κινεῖται ἐκ τῶν ἔξω. Ὅστις θέλει νὰ ἐπενεργήσῃ ἐπ’ αὐτοῦ, πρέπει πολὺ νὰ προσέχη, μήπως προκαλέσῃ ἀντίδρασιν . . . Ἄλλως τε“, προσέθηκεν ὁ καθηγητὴς μετὰ τινα διακοπὴν, „ἐγὼ νομίζω, ὅτι ἐνταῦθα δὲν πρόκειται τόσον νὰ τὸν ἐνδυναμώσωμεν σωματικῶς καὶ νὰ τὸν κάμωμεν νηφάλιον, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον νὰ συντελέ-

ΓΙΓΑΝΤΙΑΙΑ ΣΧΕΔΙΑ.

Ὁ κόμης Μαριᾶνος, ὅστις δὲν ἠγάπα νὰ μένῃ μόνος, ἠκολούθησεν αὐτόν.

— „Κύριε καθηγητά“, ἤρχισε μετὰ τινας στιγμάς. „Μόλις πρὸ ὀλίγου χρόνου ἔλαβον τὴν εὐχαρίστησιν νὰ σᾶς γνωρίσω, ἀλλ’ ἡ κοινὴ ἡμῶν φιλία πρὸς τὸν Ἀδριανὸν μᾶς συνδέει στενότερον. Ἄς ὁμιλήσωμεν περὶ αὐτοῦ. Τὸν εὐρίσκω εἰς μὴ κανονικὴν κατάστασιν καὶ ἀνησυχῶ σφόδρα περὶ αὐτοῦ.“

— „Τίνος ἔνεκα;“ ἠρώτησεν ὁ Σενούτας, περιδεὴς πρὸς αὐτὸν μεταστραφείς.

— „Φοβεύει ἑαυτὸν διὰ τῆς ποιητικῆς του μονομανίας· ἐδῶ πρέπει νὰ ληφθῶσι σπουδαῖα μέτρα!“ ἀνεφώνησεν ὁ κόμης.

„Ἡ κατάστασίς του βεβαίως δὲν εἶνε κανονικὴ“, εἶπεν ὁ καθηγητὴς, „πρέπει ὅμως νὰ λάβητε ὑπ’ ὄψιν, ὅτι ὁ Ἀδρια-

σώμεν ὅπως ἡ μέθη αὐτῇ, ὑφ’ ἧς κατέχεται, φέρῃ πράγματι τὰ ἀποτελέσματα τὰ ὁποῖα αὐτὸς ἐξ αὐτῆς προσδοκᾷ . . .“

— „Θεωρεῖτε τὸ πρᾶγμα“, εἶπεν ὁ κόμης σείων τὴν κεφαλὴν, „ἀπὸ ὅλως διαφόρου ἐπόψεως ἢ ἐγὼ . . . ὥστε πᾶσα συζήτησις μεταξύ μας θὰ ᾔτο περιττὴ καὶ ματαία . . . Ἐγὼ ἀνησυχῶ ὑπὲρ τοῦ ἀνθρώπου, σεῖς δὲ ὑπὲρ τοῦ ποιητοῦ . . . Ἀλλ’ ἔχετε τοῦλάχιστον οἶαν δήποτε ἰδέαν περὶ τῆς οὐσίας, περὶ τοῦ περιεχομένου, περὶ τῆς ἐξωτερικῆς μορφῆς αὐτοῦ τοῦ ποιήματος;“

Ὁ Σενούτας περιέπεσεν εἰς προφανῆ παραφοράν.

„Δὲν γνωρίζω τὸ ποίημα, ἀλλὰ τὸν ποιητὴν ἐβάστασα καὶ ἐβαυκάλησα ἐπὶ τῶν βραχιόνων μου. Προσδοκῶ παρὰ τοῦ ἔργου του, εἰς τὸ ὁποῖον κατηνάλωσεν ὅλην του τὴν νεανικὴν δύναμιν, ὅλην τὴν δροσερότητα τοῦ πνεύματός του, τὰ ἀγνὰ καὶ ἀσπιλα αἰσθηματά του, τὴν διὰ τῆς ἐργασίας

καὶ ἀπεράντου μαθησεως πτερωθεῖσαν φαντασίαν του, προσδοκῶ παρὰ τοῦ ἔργου τούτου πολλά, ἀμπολλα! Ἄν ἐκ τοῦ τοσοῦτον ἐπιμελῶς θεραπευθέντος καὶ καλλιεργηθέντος τούτου φυτοῦ δὲν ἐξανθήσῃ μέγα τι ἀριστούργημα . . .“

Ὁ Σενούτας συνεπλήρωσε τὸν λόγον του δι' ἐνὸς στεναγμοῦ.

— „Πιθανὸν ὅμως, ἀξιότιμε κύριε καθηγητά, νὰ σᾶς θαμβώνῃ ὀλίγον ἡ ἀγάπη πρὸς τὸ ἴδιον ἔργον“ εἶπεν ὁ Μαριᾶνος. „Εγώ, σᾶς τὸ ὁμολογῶ, θὰ ἐλυπούμην σφοδρὰ διὰ τὸν ἄνθρωπον, ἂν κατεστρέφετο χάριν ἐνὸς ὄνειραίου φάσματος!“

„Καὶ τί εἶνε ὁ βίος;“ ἠρώτησεν ὁ Σενούτας ταπεινῇ τῇ φωνῇ. „Ἄν αὐτὸ τὸ ὄνειρον καθιστᾷ αὐτὸν εὐτυχῇ, ἔχομεν ἡμεῖς τὸ δικαίωμα νὰ τὸν ἐξυπνίσωμεν;“

„Θὰ ἔχαιρον εἰλικρινῶς, ἂν ἡ ὡραία δεσποινὶς Ῥόζα ἐπανεφέρειν αὐτὸν εἰς τὸν πραγματικὸν κόσμον“, ἀνεφώνησεν ὁ κόμης. „Φαίνεται ὅτι σήμερον ἡ σχέσις των ἐγένετο στενοτέρα.“

Ὁ καθηγητὴς ἔσεισε τὴν κεφαλὴν μετὰ τινος δυσπιστίαν ἐκδηλοῦντος μειδιάματος.

„Ὅπως δῆποτε καὶ ἂν ἔχῃ τὸ πρᾶγμα“, προσέθηκεν ὁ κόμης, „νομίζω ὅτι δὲν πρέπει νὰ τὸν ἐγκαταλείψωμεν, ἀλλ' ὀφείλομεν νὰ μείνωμεν παρ' αὐτῷ ὅσον τὸ δυνατόν ἐπὶ μακρότατον χρόνον.“

„Εγὼ βεβαίως τὸ θεωρῶ καθήκον μου“, ἀπήντησεν ὁ καθηγητὴς. „καθήκον, τοῦ ὁποίου ἡ ἐκπλήρωσις οὐδεμίαν θυσίαν ἀπαιτεῖ ἐκ μέρους μου, καθότι εἶμαι μόνος ἐν τῷ κόσμῳ καὶ ἐλεύθερος . . .“

(ἔπεται συνέχεια.)

1. Ο ΑΡΧΙΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΕΦΦΕΛ (ἐν σελ. 161).

2. Ο ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΘΟΛΟΣ (σελ. 165 le dôme), ἐν ᾧ ἐτελέσθη ἐπισήμως τῇ 6. Μαΐου ἡ ἑναρξὶς τῆς παγκοσμίου Ἐκθέσεως ὑπὸ τοῦ προέδρου τῆς γαλλικῆς δημοκρατίας Καρνῶ, καὶ τοῦ ὁποίου τὴν προσθίαν, πρὸς τὸν μεσαῖον κήπον ἐστραμμένην πρόσοφιν παριστᾷ ἡ ἡμετέρα εἰκὼν ἐν σελ. 165 εἶνε ἐν ἐκ τῶν λαμπροτάτων ἔργων τῆς τέχνης ὑπὸ ἀρχιτεκτονικὴν ἔποψιν. Ὁ θαυμάσιος πυλὼν ἐψέχθη ὑπὸ τινων φιλοσόφων ἐπὶ ὑπερβολικῇ περικοσμήσει, ἀλλ' ὁ φόγος οὗτος εἶνε ὅλως ἄδικος. Ἡ περικόσμησις αὕτη τοῦ πυλῶνος ἀποτελεῖ μεγάλην ἀλλ' ἀναγκαιοτάτην ἀντίθεσιν πρὸς τὴν ἀπλότητα ἀμφοτέρων τῶν παλατίων, τῶν ὁποίων τὰ πρόσωπα στεροῦνται πάσης κοσμηματογραφίας. Πράγματι πρὸς ἐξωραϊσμόν τοῦ πυλῶνος ἐγένετο ἀφθονος χρῆσις μαρμαροκονίας, χρυσοῦ, ἀγαλμάτων γυμνῶν γυναικῶν, οἰκοσήμεων καὶ τῶν τοιούτων. Τὰ χρυσᾶ καὶ ἄνωθεν αὐτῶν τὰ κεχρωματισμένα σήματα, ἅτινα καὶ ἐπὶ τῆς ἡμετέρας εἰκόνος εἶναι εὐκρινῶς ὁρατά, παρέχουσι τόσα σημεῖα ἀναπαύσεως εἰς τὸν ἄλλως κεκμηκότα ἐκ τῆς ποικιλίας ὀφθαλμόν. Ὁ θόλος, ὅστις κατὰ τὸν φωτισμόν τοῦ πεδίου τῆς ἐκθέσεως, εἶνε κεκαλυμμένος μὲ φωτοβολοῦντας στεφάνους, ἐμποιεῖ θαυμασίαν ἐντύπωσιν. Καὶ ἐν γένει ὁλόκληρον τὸ οἰκοδόμημα εἶνε ἐν τῶν λαμπροτάτων καὶ μεγαλοπρεπεστάτων τῆς τέχνης δημιουργημάτων, ἅτινα κοσμοῦσι τὸ πεδίων τοῦ Ἀρεως.

3. Ο ΠΥΡΓΟΣ ΤΟΥ ΕΦΦΕΛ (Eiffel), ἐν σελ. 169.

4. ΠΛΟΙΟΝ ΕΚ ΚΟΡΜΩΝ ΔΕΝΔΡΩΝ (ἐν σελ. 172).

Ἡ τύχη τῆς γιγαντιαίας σχεδίας ἦτοί τοῦ ἐκ κορμῶν δένδρων πλοίου, ὅπερ πρὸ δύο ἐτῶν ἐν τῷ κόλπῳ τοῦ Fundi ἐν Νέα Σκωττία καθειλκυσθῇ εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἐνῶ ἐρυμουλκεῖτο ὅπως μεταφερθῇ εἰς Νέαν Ὑόρκην κατεποντίσθη ἐν ἀνοικτῇ πελάγει, οὐδόλως ἀπέτρεψε τὸν ἐργολάβον James Leary τοῦ νὰ ἐπαναλάβῃ τὸ πείραμα ἐπὶ ὁμοίας μὲν

ἀλλ' ἐτι μεγαλητέρας ἐπιχειρήσεως. Ἡ κολοσσιαία ἐν σχήματι σιγάρου σχεδία, ἣν παριστᾷ ἡ ἡμετέρα εἰκὼν, καθειλκυσθῇ εἰς τὴν θάλασσαν κατὰ τὸν χρόνον τοῦ μεγίστου ὕψους τῶν ὕδατων τῆς πλημμύρας τοῦ Ἰουλίου. Ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ H. R. Robertson, ὅστις ἀπέκτησε τὸ δίπλωμα προνομίου πρὸς συναρμολόγησιν τῆς γιγαντιαίας σχεδίας, ἐργάζοντο πρὸς κατασκευὴν αὐτῆς 300 ἐργάται. Ἐπὶ τινος εὐρυχωροτάτου ναυπηγείου συνεκομίσθησαν περὶ τὰς 30,000 κορμῶν δένδρων, πρὸς σύνδεσιν τῶν ὁποίων ἐχρειάσθησαν 1500 ἐκατόγλιτρα χαλυβδίνου σύρματος. Ἐπὶ τρεῖς ἐβδομάδας εὐρίσκετο ἡ ὑπερμεγέθης σχεδία ἐτοιμῇ, ὅπως καθελκυσθῇ εἰς τὴν θάλασσαν, ἀλλ' οἱ κατασκευάσαντες αὐτὴν περιέμενον τὴν πλημμύραν τοῦ Ἰουλίου, ἥτις εἰς ἐκεῖνο τὸ μέρος τῇ 25. Ἰουλίου ἐκάστου ἔτους ἀναβαίνει μέχρι 18 καὶ ἐπέκεινα μέτρων. Ὅτε τὰ πλημμυροῦντα ὕδατα ἀφίκοντο εἰς τὸ μέγιστον αὐτῶν ὕψος, ἐβυθίσθη εἰς τὸ ὕδωρ ἐν μέρος τῆς σχεδίας τριάνοντα περίπου μέτρων μήκους, ἀμέσως δὲ ἐκ συνδήματος ἀφαιρεθέντων συγχρόνως ἐκατὸν βαρέων διαξύλων, ἐφ' ὧν ἐστηρίζετο ἡ σχεδία, ὠλίσθησεν εἰς τὸ ὕδωρ ἐπιχαρίτως ὁ κολοσσὸς οὗτος, ὅστις εἶχε βάρος 10,000 τόνων. Τὸ ρυμουλκὸν πλοῖον „Morse“ συνεδέθη ἀμέσως διὰ τοῦ σύρματος μετὰ τῆς σχεδίας καὶ ἐρυμούλκησεν αὐτὴν μέχρι Νέας Ὑόρκης, ἐνθα ἀφίκετο ἀκριβῶς κατὰ τὸν υπολογισθέντα χρόνον. Αἱ διαστάσεις τοῦ κολοσσιαίου ὄγκου τῆς σχεδίας ταύτης οὐδόλως ὑπολείπονται τῶν τοῦ νεωστὶ κατασκευασθέντος γιγαντιαίου ἀτμοπλοίου „City of London“: τὸ μήκος αὐτῆς ἦτο 183½ μέτρα, τὸ μέσον πλάτος 15¼ μέτρα τὸ δὲ μέσον ὕψος 11½ μέτρα καὶ τὸ βάρος 10,000 τόνων (200,000 ἐκατογλίτρων)· ὁ ἀριθμὸς τῶν κορμῶν τῶν δένδρων 21,000, τῶν ὁποίων τὸ μήκος κατὰ μέσον ὅρον 10⅔ μέτρα τὸ δὲ πάχος ⅓ μέτρα. Ὡστε ὁ ὅλος ὄγκος τῆς γιγαντιαίας ταύτης σχεδίας ἀνέρχεται εἰς 74,666 κυβικὰ μέτρα.